

Ілияс — Бірінші нөмір

Бірінші және Соңғы

Jeff Pippenger

2023-07-31

Ескі Өсиеттің қорытынды мәлімдемесі Жаратқан Иенің ұлы әрі қорқынышты күні келердің алдында Ілияс пайғамбардың бір хабармен келуі туралы уәдені алға тартады.

Міне, Жаратқан Иенің ұлы да қорқынышты күні келмей тұрып, Мен сендерге Ілияс пайғамбарды жіберемін. Ол әкелердің жүрегін балаларға, ал балалардың жүрегін әкелеріне бұрады; әйтпесе Мен келіп, жерді қарғысқа ұшыратамын. Малахи 4:5, 6.

Киелі кітап Құдай «жерді ұратын» «Жаратқан Иенің ұлы да қорқынышты күні» немесе «қарғыс» Аян кітабында сондай-ақ рәміздік түрде «соңғы жеті оба» не «Құдайдың қаһары» ретінде бейнеленетінін айқын көрсетеді. Аян кітабының он бесінші тарауы он алтыншы тараудағы ұлы да қорқынышты соңғы жеті обаның төгілуіне алып баратын пайғамбарлық жағдайды таныстырады.

Көкте мен тағы бір ұлы әрі ғажайып белгіні көрдім: жеті періште жеті соңғы пәлеге ие екен; өйткені солар арқылы Құдайдың қаһары толық төгіледі.

Сосын мен от аралас шыны теңіздей бір нәрсені көрдім; және анды, оның мүсінін, оның таңбасын, әрі оның есімінің санын жеңіп шыққандар Құдайдың арфаларын ұстап, шыны теңіздің үстінде тұр екен. Олар Құдайдың қызметшісі Мұсаның жырын және Тоқтының жырын айтып былай дейді: Уа, Құдіреті шексіз Ие Құдай, Сенің істерің ұлы да ғажайып; әулиелердің Патшасы, жолдарың әділ әрі шын. Уа, Ием, Сенен кім қорықпас және атыңды мадақтамас? Өйткені киелі жалғыз Өзіңсің; өйткені барлық ұлттар келіп, Өзіңнің алдында тағзым етеді; өйткені үкімдерің айқын болды.

Осыдан кейін мен қарадым, міне, көктегі куәлік киелі шатырының ғибадатханасы ашылды. Сонда ғибадатханадан жеті пәлесі бар жеті періште шықты; олар таза әрі ақ зығыр киім киген, көкіректері алтын белбеулермен буылған еді. Төрт тіршілік иесінің бірі мәңгілік мәңгі жасайтын Құдайдың қаһарына толы жеті алтын тостағанды жеті періштеге берді. Сонда ғибадатхана Құдайдың ұлылығынан және Оның құдіретінен шыққан түтінге толды; жеті періштенің жеті пәлесі орындалғанға дейін, ешкім де ғибадатханаға кіре алмады. Аян 15:1–8.

«Жеті періштенің жеті обасы аяқталғанша, ешкімнің ғибадатханаға кіре алмауының» себебі — он бесінші тарауда ғибадатхана түтінге толған кезде құтқарылуды иелену мүмкіндігі жабылады. Сол кезде адамзатқа тәубеге келіп, құтқарылуды табуы үшін берілген сынақ мерзімі аяқталады. Уақыттың сол межесіне жеткенде, Жохан «соңғы жеті оба» деп атайтын, Мәсіхтің Екінші рет келуінің алдында төгілетін «Жаратқан Иенің ұлы да қорқынышты күні» келеді. Малахи ол күнді «қорқынышты» деп атады, ал Ишая оны Құдайдың «оғаш ісі» деп сипаттайды.

Өйткені Жаратқан Ие Перазим тауындағыдай көтеріледі, Гибен аңғарындағыдай қаһарланады, Өз ісін, бөтен ісін істеу үшін, және Өз әрекетін, бөгде әрекетін жүзеге асыру үшін. Енді, сондықтан, мазақ қылушылар болмандар, әйтпесе кісендерің қатай түседі; өйткені Мен Әскерлердің Тәңірі Жаратқан Иеден бүкіл жер жүзіне арнап белгіленген қырып-жою туралы естідім. Ишая 28:21, 22.

Құдайдың «оғаш ісі» «бүкіл жерді» қамтыса да, Индеттердің төгілуі бір халықтың бүлігімен байланысты екені Шабыт арқылы айқын көрсетілген.

«Шетел халықтары Америка Құрама Штаттарының үлгісіне ереді. Ол алда бастап шыққанымен, дәл сол дағдарыс дүниенің барлық бөліктеріндегі біздің халқымыздың басына да келеді». Testimonies, 6-том, 395-бет.

«Діни еркіндік елі Америка ар-ожданды зорлап, адамдарды жалған сенбілікті құрметтеуге мәжбүр ету жолында Папалықпен бірігетін кезде, жер шарындағы әрбір елдің халқы оның үлгісіне еруге жетеленетін болады». Testimonies, volume 6, 18.

Әрбір ұлт өзіне берілген сынақ мерзімінің тостағанын толтырады, бірақ Систер Уайт «ұлттық күйреу» деп айқындаған «Құдайдың соттары», сондай-ақ ол Америка Құрама Штаттарындағы жексенбілік заңнан басталатын тарихты «Құдайдың жойқын соттарының уақыты» деп те атайтын оқиғалар, соңғы жеті оба емес.

«Құдай заңы біздің елімізде ерекше бір мағынада жарамсыз етілетін уақыт келе жатыр. Ұлтымыздың билеушілері заңнамалық актілер арқылы жексенбі туралы заңды күшпен орындататын болады, сөйтіп Құдай халқы зор қауіп-қатерге ұшырайды. Ұлтымыз өз заң шығару кеңестерінде адамдардың ар-ожданын олардың діни артықшылықтарына қатысты байлап-матайтын заңдар қабылдап, жексенбіні сақтауды мәжбүрлеп орындатып, жетінші күнгі сенбіні ұстайтындарға қарсы езгіш биліктің қысымын түсірген кезде, Құдай заңы біздің елімізде, іс жүзінде, толықтай жарамсыз етілетін болады; ал ұлттық діннен безушіліктің соңынан ұлттық күйреу келеді». Review and Herald, December 18, 1888.

Уайт ханым «ұлттық күйреу» деп айқындайтын Құдайдың соттары ұлттық жексенбілік заңнан басталып, Құдайдың «бөтен ісінің» басталуын белгілейді; дегенмен Құдайдың бөтен ісі неғұрлым нақтылы түрде соңғы жеті пәлекет болып табылады. Құдайдың бөтен ісінің неғұрлым толық көрінісі Құдайдың атқарушы соттарының желісіне Мысырдан құтқарылу қосылған кезде ашылады. Мысырдың пәлекеттері саны жағынан он болғанымен, олар екіге бөлінді. Алғашқы үшеуі соңғы жетеуінен ерекшелендірілді. Осылайша, Мысырдан құтқарылу Америка Құрама Штаттарының ұлттық күйреуінен басталып, Михаил тұрып, адамзатқа берілген сынақ мерзімі жабылғанға дейін созылатын, алғашқы үш пәлекетпен бейнеленген уақыт кезеңін айқындайды.

«Құдайдың үкімдері Оның халқын езгіге салып, жоюға ұмтылып жүргендердің басына түседі. Зұлымдарға деген Оның ұзақ сабыры адамдарды күнә жасауға батылдандырады, бірақ олардың жазасы, соған қарамастан, сөзсіз әрі қорқынышты болады, өйткені ол ұзақ уақытқа кейінге қалдырылған. “Жаратқан Ие Перазим тауындағыдай көтеріледі,

Гибен аңғарындағыдай қаһарланады, Өз ісін, Өзінің тосын ісін істеу үшін, және Өз әрекетін, Өзінің тосын әрекетін жүзеге асыру үшін.” Ишая 28:21. Біздің мейірімді Құдайымыз үшін жазалау ісі — тосын іс. “Тірі екенім хақ, — дейді Тәңір Ие, — Мен зұлымның өліміне разы емеспін.” Езекиел 33:11. Жаратқан Ие “рақымды да мейірімді, ашулануға асықпайтын, ізгілігі мен ақиқаты мол, ... заңсыздықты, қылмысты және күнәні кешіретін” Құдай. Әйтсе де Ол “кінәліні ешқашан жазасыз қалдырмайды”. “Жаратқан Ие ашулануға асықпайды, күдіреті зор, және зұлымды ешбір жағдайда ақтап шығармайды.” Мысырдан шығу 34:6, 7; Наум 1:3. Ол әділдікпен жасалған қорқынышты істері арқылы аяққа тапталған заңының билігін ақтайды. Заңды бұзушыны күтіп тұрған кектің қаталдығын Жаратқан Иенің әділ сотты жүзеге асыруға құлықсыздығынан-ақ аңғаруға болады. Ол ұзақ төзім етіп келген, әрі Құдай алдында заңсыздығының өлшемін толтырмайынша соққыға жықпайтын халық ақырында мейіріммен араластырылмаған қаһар тостағанын ішетін болады.»

«Мәсіх киелі орында Өзінің ара ағайындығын тоқтатқан кезде, аң мен оның мүсініне табынып, оның таңбасын қабылдайтындарға қарсы ескертілген қоспасыз қаһар төгіледі (Аян 14:9, 10). Құдай Исраилді азат етпек болған шақта Мысырға түскен пәлелер сипаты жағынан Құдай халқының ақырғы құтқарылуының дәл алдында дүниеге түсетін анағұрлым қорқынышты әрі ауқымды жазаларға ұқсас еді. Сол үрейлі апаттарды сипаттай отырып, аян беруші былай дейді: “Аңның таңбасын алған және оның мүсініне табынған адамдардың үстіне жаман да қатты жара шықты”. Теңіз “өлген адамның қаны сияқты болып кетті; теңіздегі әрбір тірі жан өлді”. Ал “өзендер мен су көздері ... қанға айналды”. Бұл жазалар қаншалықты сұмдық болғанымен, Құдайдың әділдігі толық ақталады. Құдайдың періштесі былай деп жариялайды: “Әділсің, Уа, Жаратқан Ие, ... өйткені Сен осылай үкім шығардың. Себебі олар әулиелер мен пайғамбарлардың қанын төкті, ал Сен оларға ішсін деп қан бердің; өйткені олар соған лайық”. Аян 16:2–6. Құдай халқын өлімге кесу арқылы, олар өз қолдарымен қан төккендей-ақ, сол қанның айыбын шын мәнінде мойындарына жүктеді. Сол сияқты Мәсіх Өз заманындағы яһудилерді Әбілдің күндерінен бері төгілген барлық қасиетті адамдардың қаны үшін айыпты деп жариялады; өйткені оларда да сол рух болды және олар пайғамбарларды өлтірушілермен бірдей істі істеуге ұмтылды.»

«Одан кейінгі індетте күнге “адамдарды отпен қақтауға” билік беріледі. “Адамдар қатты ыстықтан қақталды”. 8, 9-тармақтар. Пайғамбарлар сол қорқынышты кездегі жердің жағдайын былай сипаттайды: “Жер аза тұтады; ... өйткені егістіктің өнімі құрып кетті.... Даладағы барлық ағаштар қурап қалды, өйткені адам баласынан қуаныш та қурап кетті”. “Тұқым кесектерінің астында шіріп кетті, қамбалар қаңырап бос қалды.... Мал қалай ыңыранады! Ірі қара табындары абыржуда, өйткені олардың жайылымы жоқ.... Су өзендері тартылып қалды, әрі от шөл даланың жайылымдарын жалмап қойды”. “Сол күні ғибадатхананың әндері ұлыған дауысқа айналады, — дейді Жаратушы Ие; — әр жерде өлі денелер көп болады; оларды үнсіз алып тастайды”. Жоел 1:10–12, 17–20; Амос 8:3.»

«Бұл жазалар бүкіләлемдік емес, әйтпесе жер тұрғындары түгелдей жойылып кетер еді. Соған қарамастан, олар адам баласына мәлім болған апаттардың ішіндегі ең үрейлісі

болады. Сынақ мерзімі аяқталғанға дейін адамдарға түскен барлық үкімдер мейіріммен аралас болған. Мәсіхтің жалбарынушы қаны күнәкарды өз кінәсінің толық өлшемін тартудан қорғап келді; бірақ соңғы сотта қаһар мейіріммен араластырылмай төгіледі.

«Сол күні ұзақ уақыт бойы менсінбей келген Құдайдың рақымының саясын көп жұрт аңсайтын болады. “Міне, күндер келе жатыр, — дейді Жаратушы Ие, — Мен осы жерге ашаршылық жіберемін: ол нанға болған аштық емес, суға болған шөл емес, қайта Жаратқан Иенің сөздерін естуге болған аштық. Сонда олар теңізден теңізге дейін, солтүстіктен шығысқа дейін сергелдеңге түсіп, Жаратқан Иенің сөзін іздеп жүгіріп жүреді, бірақ оны таба алмайды”. Амос 8:11, 12». Ұлы күрес, 627–629.

Алдыңғы үзіндіде былай делінген: «Ол ұзақ шыдамдылық танытатын, әрі Құдайдың есебінде өз заңсыздығының өлшемін толтырмайынша, Оны ұрмайтын халық, ақырында, мейіріммен араластырылмаған қаһар тостағанын ішетін болады». Сондай-ақ ол сол абзацта былай деп жазды: «Құдай Израилді азат етпек болған кезде Мысырға түскен пәлелер сипаты жағынан Құдай халқының түпкілікті азат етілуінің дәл алдында дүниеге түсетін анағұрлым қорқынышты әрі ауқымды соттарға ұқсас еді». «Заңсыздық өлшемін» толтыратын халық (Америка Құрама Штаттары) Мысырдағы он пәлеге ұқсас пәлелерге ұшырайды.

Мысырдың жазалары екі кезеңге бөлінді. Алғашқы үш жаза баршасының үстіне түсті, ал соңғы жеті жаза тек мысырлықтардың ғана үстіне түсті.

Сол күні Мен халқым тұратын Гошен жерін бөліп қоямын, сонда онда шыбын-шіркей топтары болмайды; осының арқасында сен Менің жердің ортасында Жаратқан Ие екенімді білуің үшін. Мысырдан шығу 8:22.

Мысырдағы алғашқы үш пәле бүкіл жерге түсті, бірақ еврейлер тұрған Гошенге Мысырдың соңғы жеті пәлесі келген жоқ. Жексенбілік заң кезінде өз заңсыздық тостағанын толтыратын халық — Америка Құрама Штаттары. Сол сәтте ұлттық жолдан таюдың соңынан ұлттық күйреу ілеседі, бірақ ұлттық күйреуді туғызатын үкімдер Михаил орнынан тұрып, бүкіл адамзат үшін сынақ мерзімі жабылғанға дейін рақыммен аралас болып қалады. Америка Құрама Штаттарындағы жексенбілік заң кезінде қазір өзін сенбілікті ұстанушылармыз деп жариялап жүргендердің көпшілігі билік иелеріне бас иіп, аңның таңбасын қабылдайды. Сол уақытта жексенбілік заң мәселесі осыған дейін Адвентизмнен тыс болғандар үшін рухани сынаққа айналады. Америка Құрама Штаттарындағы жексенбілік заңнан бастап Михаил орнынан тұрғанға дейін — он бірінші сағаттағы қызметкерлердің ұлы жиналуы, бірақ жексенбілік заңға дейін жетінші күнгі сенбінің нұры үшін жауапты саналатындардың үстінен есік әлдеқашан жабылып қойған.

Күндер өткен сайын Құдайдың соттары дүниеде екені барған сайын айқынырақ болып келеді. От, топан су және жер сілкінісі арқылы Ол осы жердің тұрғындарын Өзінің жақындап келе жатқанын ескертіп жатыр. Дүниежүзі тарихындағы ұлы дағдарыс келіп жететін уақыт таяп қалды; сол кезде Құдай билігіндегі әрбір әрекет зор ынтамен және сөзбен айтып жеткізгісіз үреймен бақыланатын болады. Құдайдың соттары бірінің артынан бірі тез арада келеді: от, топан су және жер сілкінісі, сонымен бірге соғыс пен

қантөгіс.

«О, халық өздеріне келу уақытының қашан екенін білсе ғой! Осы уақытқа арналған сыналатын ақиқатты әлі естімегендер көп. Құдай Рухы жүректеріне әсер етіп, талпынып жатқан адамдар да көп. Құдайдың жойқын үкімдерінің уақыты — ақиқаттың не екенін білуге мүмкіндігі болмағандар үшін мейірім уақыты. Жаратқан Ие оларға жанашырлықпен қарайды. Оның мейірімге толы жүрегі тебіренеді; кіруден бас тартқандар үшін есік жабық тұрса да, Оның құтқаратын қолы әлі де созулы.»

«Құдайдың рақымы Оның ұзақ шыдамдылығынан көрінеді. Ол Өзінің үкімдерін тежеп тұр, ескерту хабары баршаға жария етілуін күтіп отыр. О, егер біздің халқымыз дүниеге соңғы рақым хабарын жеткізу міндетінің өздеріне жүктелгенін тиісінше сезінсе, қандай ғажайып іс атқарылар еді!» Testimonies, volume 9, 97.

Алдыңғы үзіндіде ол: «Құдайдың жойқын соттарының уақыты — ақиқаттың не екенін білуге ешқандай мүмкіндігі болмағандар үшін рақым уақыты», — деп көрсетті. Келесі үзіндіде ол сол уақыт кезеңін «қиыншылық уақыты» деп атайды.

«Мен қасиетті Сенбінің Құдайдың шынайы Исаилі мен сенбейтіндер арасын бөліп тұратын дуал екендігін және солай бола беретіндігін көрдім; сондай-ақ Сенбі — Құдайдың сүйікті, күтіп жүрген әулиелерінің жүректерін біріктіретін ұлы мәселе екенін көрдім. Ал егер біреу сеніп, Сенбіні сақтап, оған ілесетін батаны қабылдап, содан кейін одан бас тартып, қасиетті өсиетті бұзса, онда олар көктегі жоғарыда билік жүргізетін Құдай бар болғанындай анық, Киелі Қаланың қақпаларын өздеріне қарсы жауып тастар еді. Мен Құдайдың Сенбіні көрмейтін де, сақтамайтын да балалары бар екенін көрдім. Олар бұл жөніндегі нұрды қабылдамай тастаған жоқ еді. Ал қиыншылық уақыты басталғанда, біз алға шығып, Сенбі туралы неғұрлым толық жариялағанымызда, Киелі Рухқа толдық. Бұл шіркеуді және атаулы адвентистерді қаһарландырды, өйткені олар Сенбі ақиқатын теріске шығара алмады. Ал осы уақытта Құдайдың таңдаулыларының бәрі біздің ақиқатқа ие екенімізді анық көрді, сөйтіп олар шығып, бізбен бірге қудалауға төзді». A Word to the Little Flock, 18, 19.

Аздап өзгертілгенімен, жаңа ғана дәйексөз келтірілген сол үзінді Early Writings кітабында да кездеседі. Сол кітапта ол өзінің “the time of trouble” туралы мәлімдемесіне түсіндірме береді. A Word to the Little Flock 1844 жылғы 22 қазандағы Ұлы түңілуден кейін үміті үзілген, бірақ адал болып қалған миллериттердің алғашқы басылымы болды, ал ондаған жылдар өткен соң, редакторлар сол кітапшадағы бөліктерді Early Writings кітабына енгізген кезде, олар айтылған “the time of trouble” жеті соңғы пәле емес екенін нақтылады, өйткені жеті соңғы пәле төгілген кезде үкімдермен араласқан ешқандай мейірім болмайды.

«1. 33-бетте мынадай сөздер берілген: “Мен қасиетті сенбілік Құдайдың шынайы Исаилі мен имансыздардың арасын бөліп тұратын, әрі бөліп тұра беретін қабырға екенін көрдім; және сенбіліктің Құдайдың сүйікті, күтіп жүрген әулиелерінің жүректерін біріктіретін ұлы мәселе екенін көрдім. Мен сенбілікті көрмейтін де, сақтамайтын да Құдайдың балалары бар екенін көрдім. Олар ол жөніндегі нұрды қабылдамай тастаған жоқ. Ал қасірет уақытының басталуында, біз алға шығып,

сенбілікті неғұрлым толық жариялағанымызда, Киелі Рухқа кенелдік.”»

«Бұл көрініс 1847 жылы, сенбі күнін сақтайтын Адвент бауырластардың саны өте аз болған кезде берілді; әрі олардың ішіндегі аз ғана бөлігі оның сақталуы Құдай халқы мен сенбейтіндердің арасына шекара сызатындай дәрежеде жеткілікті маңызды деп есептейтін. Енді сол көріністің орындалуы көріне бастады. Мұнда айтылған “сол қиыншылық уақытының басталуы” індеттердің төгіле бастайтын уақытына емес, қайта олардың төгілуінің дәл алдындағы қысқа мерзімге, Мәсіх киелі орында тұрған кезде, қатысты. Сол уақытта, құтқарылу ісі аяқталып келе жатқанда, жер бетіне қиыншылық түсетін болады, әрі халықтар қаһарланатын болады, дегенмен үшінші періштенің ісіне кедергі келтірмеуі үшін тежеліп ұсталады. Сол уақытта үшінші періштенің қатты дауысына күш беру және қасиеттілерді жеті соңғы індет төгілетін кезеңде берік тұруға дайындау үшін “кейінгі жаңбыр”, яғни Жаратқан Иенің алдынан келетін сергіту, түседі». Early Writings, 85.

Америка Құрама Штаттарындағы жексенбілік заң кезінде ұлттық азғындықтан кейін ұлттық күйреу келеді. Сол жексенбілік заң кезінде Америка Құрама Штаттарындағы адвентизм екі топқа бөлінеді: біреуі аңның таңбасын қабылдайды, ал екіншісі Құдайдың мөрін алады. Америка Құрама Штаттарының ұлттық күйреуі Мысырдың алғашқы үш індеті арқылы бейнеленген. Сол үкімдер адамзатқа берілген сынақ мерзімі аяқталғанға дейін жалғасады; содан кейін рақыммен араласпаған соңғы жеті індет төгіледі.

Менің айтпағым Мысырдың пайғамбарлық тарихы туралы емес, одан гөрі Эллен Уайттың Мысырды бүкіл дүниені аңның таңбасын қабылдауға мәжбүрлейтін халықтың нышаны ретінде айқындайтыны туралы; өйткені ол осылай ету арқылы бастау арқылы ақырды бейнелеп көрсетеді, ал бұл — Иса Мәсіхтің Альфа мен Омега ретіндегі пайғамбарлық айырым белгісі. Мысырдан шығу оқиғасында Жаратқан Ие ежелгі Израилмен келісімге кірісіп жатқан кезде, Ол Өзін жаңа есіммен таныстырады.

Сонда Жаратқан Ие Мұсаға былай деді: «Енді Менің перғауынға не істейтінімді көресің; өйткені ол оларды құдіретті қолдың күшімен жіберетін болады, әрі құдіретті қолдың күшімен оларды өз жерінен қуып шығаратын болады.»

Құдай Мұсаға тіл қатып, оған былай деді: Мен — Жаратушымын. Мен Ыбырайымға, Ысқаққа және Жақыпқа Құдіреті шексіз Құдай деген атпен көріндім, бірақ оларға Өзімнің ЖЕХОВА деген атыммен танылған жоқпын.

Мен олармен де Өз келісімімді бекіттім: оларға Қанахан жерін, өздері жатжұрттық болып тұрған жат жерін беру үшін. Сондай-ақ Мен мысырлықтардың құлдықта ұстап отырған Израил ұлдарының ыңырсыған үнін естідім және Өз келісімімді есіме алдым. Сондықтан Израил ұлдарына айт: Мен Жаратқан Иемін, Мен сендерді мысырлықтардың ауыртпалықтарының астынан алып шығамын, сендерді олардың құлдығынан құтқарамын, сендерді созылған қолыммен және ұлы жазалармен құтқарып аламын. Мен сендерді Өзіме халық етіп аламын, әрі сендерге Құдай боламын; сонда сендер өздерінді мысырлықтардың ауыртпалықтарының астынан алып шыққан Құдайларың Жаратқан Иенің Мен екенімді білетін боласындар. Мен сендерді Ыбырайымға, Ысқаққа және

Жақыпқа беремін деп ант еткен жерге алып барамын; оны сендерге мұра етіп беремін. Мен Жаратқан Иемін.

Мұса осылайша Израил ұлдарына сөйледі; бірақ олар рухтарының күйзелісі мен ауыр құлдықтың салдарынан Мұсаны тыңдамады. Мысырдан шығу 6:1–9.

Бұл жерде Жаратқан Ие Мұсаны Жақып, Ысқақ және Ыбырайым сияқты Өзінің келісімінің өкілі ретінде таныстырып отыр. Мұсаның тарихына дейін JENOVAN есімі Ыбырайымға да, оның ұрпақтарына да белгісіз болды, әрі мысырлық құлдықтан азат етілуге тиісті еврейлерге қатысты Ыбырайымның келісімі жаңартылатын тарихта Жаратқан Ие Өзінің болмысының жаңа аянын ашады, өйткені есім пайғамбарлық тұрғыдан болмысты білдіреді. Абрам Жаратқан Иемен келісімге кірген кезде, Жаратқан Ие оның есімін Ыбырайым деп өзгертті. Мысырлық құлдық туралы пайғамбарлықтың басында келісімнің адамдық өкілінің есімі өзгертілді, ал сол пайғамбарлықтың соңында Құдай Өзі үшін жаңа есім енгізді.

Абрам он бесінші тарауда келісімге кірді, және сонда Мысырдағы төрт жүз жылдық құлдық туралы пайғамбарлық баяндалды. Он жетінші тарауда Абрамға сүндеттелу рәсімі беріліп, оның және Сараның есімдері өзгертілді.

Төрт жүз жылдан кейін Мұса Ыбырайымның төрт жүз жылдық пайғамбарлығын орындау үшін көтерілді. Ыбырайым, Ысқақ, Жақып және Мұса — соңғы күндері Жаратқан Иемен келісімге кіретін жүз қырық төрт мыңды түгелдей бейнелейді.

«Осы жер тарихының соңғы күндерінде Құдайдың өсиеттерін ұстанатын халқымен жасасқан келісімі жаңартылуға тиіс». Review and Herald, 1914 жылғы 26 ақпан.

Аңның таңбасын қабылдайтын сенбілік күнін сақтаушылардың Құдайдың мөріні алатын сенбілік күнін сақтаушылардан бөлінуі жексенбілік заң кезінде жүзеге асады. Бұл бөліну он қыз туралы астарлы әңгімеде бейнеленген.

«Матай 25-тағы он қыз туралы астарлы әңгіме де Адвентист халқының тәжірибесін бейнелейді». Ұлы күрес, 393.

«Мені жиі он қыз туралы астарлы әңгімені еске салады: олардың бесеуі дана, ал бесеуі ақымақ еді. Бұл астарлы әңгіме сөзбе-сөз орындалды және орындалады, өйткені оның осы уақытқа арналған айрықша қолданылуы бар; әрі үшінші періштенің хабары сияқты, ол да орындалды және заманның ақырына дейін осы шақтағы ақиқат болып қала береді». Review and Herald, August 19, 1890.

Бұл астарлы әңгіме 1844 жылғы 22 қазанда Миллершілдер тарихындағы дана және ақылсыз қыздардың ажыратылуы арқылы орындалды. Адвентизмнің басталуы Адвентизмнің соңын бейнелейді, ал соңындағы ажыратылу он қыз туралы астарлы әңгіменің орындалуы болып табылады, әрі соңындағы ажыратылу жексенбілік заң арқылы жүзеге асырылады.

«Тағы да, бұл астарлы әңгімелер соттан кейін ешқандай сынақ мерзімі болмайтынын үйретеді. Ізгі хабар ісі аяқталған кезде, бірден жақсылар мен зұлымдардың арасындағы айырылу жүзеге асады, және әрбір топтың тағдыры мәңгілікке бекітіледі». Christ's

Он қыз туралы астарлы әңгіме Құрама Штаттарда жексенбілік заң қабылданған кезде Адвентизмнің дана қыздары Құдайдың мөрін қабылдайтынын, ал Адвентизмнің ақымақ қыздары анның таңбасын қабылдайтынын көрсетеді. Ақымақ қыздар сондай-ақ Лаодикеялықтар ретінде де бейнеленеді.

«Ақымақ қыздар арқылы бейнеленген Шіркеудің күйі, сондай-ақ Лаодикеялық күй ретінде де айтылады». Review and Herald, August 19, 1890.

Соңғы күндері, Құдай Өзінің өсиеттерін сақтайтын халқымен келісімін жаңартқанда, Құдай Мұса заманында келісімді жаңартқан кезде істегеніндей, Өзі туралы жаңа есімді аян етеді. Ақымақ қыздардың күйі — оларда май жоқ; ал Лаодикеялықтардың күйі — оларда майдың жоқ екенін көруге тым соқыр. Егер ақымақ қыздар Лаодикеялықтар болса, онда дана қыздардың Филадельфиялықтар екені айқын.

Филадельфиядағы шіркеудің періштесіне былай деп жаз: Киелі, Шынайы, Дәуіттің кілтіне ие болған, ашқанда ешкім жаба алмайтын, жапқанда ешкім аша алмайтын былай дейді: істеріңді білемін. Міне, алдына ашық есік қойдым, оны ешкім жаба алмайды; өйткені сенде аз ғана күш бар, бірақ Менің сөзімді сақтадың және Менің атымнан бас тартпадың.

Міне, Мен шайтанның синагогасынан болғандарды — өздерін яһудиміз деп айтып, алайда ондай болмай, өтірік айтатындарды — саған келіп, аяқтарыңның алдына тағзым еткіземін әрі Менің сені сүйгенімді білдіремін. Сен Менің сабырым туралы сөзімді сақтағаның үшін, Мен де сені жер бетінде тұрушыларды сынау үшін бүкіл әлемге келетін азғыру сағатынан сақтаймын.

Міне, Мен тез келемін: ешкім сенің тәжіңді тартып алмас үшін, өзінде барды берік ұста. Жеңгенді Мен Өз Құдайымның ғибадатханасында бағана етемін, және ол енді сыртқа шықпайды; әрі оның үстіне Мен Өз Құдайымның атын, көктен, Менің Құдайымнан, түсіп келетін Менің Құдайымның қаласының атын — жаңа Иерусалимнің атын — және Өзімнің жаңа атымды жазамын. Құлағы бар адам Рухтың қауымдарға не айтатынын естісін. Аян 3:7–13.

Филадельфиялықтар жүз қырық төрт мыңды білдіреді, және оларға Құдайдың Өзінің жаңа есімін олардың үстіне жазатыны уәде етілген. Жаратқан Ие жүз қырық төрт мыңмен келісімге кірген кезде, Ол Өзіне қатысты жаңа есімді жария етеді. Ыбырайымға Жаратқан Ие Өзінің Құдіреті шексіз Құдай екенін айтқан болатын.

Ыбырам тоқсан тоғыз жасқа келгенде, Жаратқан Ие Ыбырамға көрініп, оған былай деді: Мен Құдіреті шексіз Құдаймын; Менің алдымда жүр және мінсіз бол. Мен Өзім мен сенің араңа келісімімді орнатамын, әрі сені аса көбейтемін. Сонда Ыбырам жүзтөмендеп жығылды; Құдай онымен сөйлесіп, былай деді: Ал Маған келсек, міне, Менің келісімім сенімен: сен көптеген халықтардың әкесі боласың. Енді сенің атың бұдан былай Ыбырам деп аталмайды, қайта атың Ыбырайым болады; өйткені Мен сені көптеген халықтардың әкесі етіп қойдым. Жаратылыс 17:1–5.

Жаратқан Ие әуелі Ыбырайымның заманында таңдап алынған бір халықпен келісімге кіргенде, Өзін Құдіреті шексіз Құдай ретінде танытты. Мұсаның заманында Өзінің келісімдік қатынасын тереңдете түскенде, Өзін алғаш рет ЕХОБА деп танытты. Иса көптегендермен бір аптаға келісімді бекіту үшін келгенде, Ол Құдайдың Ескі өсиетте тек бір-ақ рет айтылған, әрі оны бабылдық біреу айтқан жаңа есімін жария етті.

Сонда Набуходоносор патша қайран қалып, асығыс орнынан тұрды да, өз кеңесшілеріне тіл қатып: «Біз оттың ортасына байлаулы үш адамды тастаған жоқ па едік?» — деді. Олар патшаға жауап беріп: «Рас, тақсыр патша», — десті. Ол жауап беріп былай деді: «Міне, мен оттың ортасында босап, еш зақым көрместен жүрген төрт адамды көріп тұрмын; ал төртіншісінің бейнесі Құдай Ұлына ұқсас». Даниял 3:24, 25.

Даниял кітабының үшінші тарауы Америка Құрама Штаттарындағы жексенбілік заңды бейнелеп тұрғанын айқындау өте оңай. Даниялдың үшінші тарауында Шадрах, Мешах және Аведнего жүз қырық төрт мыңды білдіреді. Жүз қырық төрт мың — келісімді соңғы рет жаңартатындар. Даниялдың үшінші тарауында біз жексенбілік заң бен кеш жаңбыр тарихының пайғамбарлық бейнесін көреміз. Мәсіх Өзінің осы үш адалымен бірге қудалау отының ішінде болды және болады; олар тек жүз қырық төрт мыңды ғана емес, сондай-ақ үш періштенің хабарларын да білдіреді. Жексенбілік заң дағдарысын бейнелейтін оттың ішінде Ол Өз есімдерінің бірімен танылады, әрі бұл тарихқа Мәсіх Құдай Ұлы ретінде келгенге дейін енгізілмеген есім еді. Үшінші тараудың бейнесінде біз дүниенің соңында келісімді жаңартатындардың соңғы дағдарыс кезінде Мәсіхпен өзара әрекеттесіп жатқанын көреміз, әрі Оның ешбір адам білмеген есімі бар еді.

Мысырдан азат етілудің Америка Құрама Штаттарындағы жексенбілік заңды бейнелейтіні туралы қарастыруымыздан тым алыстап кетпей тұрып, Мысырда он апаттың алғашқысы басталмай тұрып-ақ, сенбіге қатысты шынайы толқу болғанын өзімізге еске салуымыз керек.

Перғауын былай деді: «Міне, енді осы жердің халқы көп, ал сендер оларды ауыр жұмыстарынан тынықтырасындар». Сол күні Перғауын халықтың жұмысбастықтарын және олардың бақылаушыларын шақырып, былай деп бұйырды: «Бұдан былай бұрынғыдай халыққа кірпіш жасау үшін сабан бермендер; өздері барып, өздеріне сабан жинасын. Ал бұрын жасап жүрген кірпіштің мөлшерін олардың мойнына салындар; одан ешнәрсені кемітпендер. Өйткені олар жалқау; сондықтан: “Құдайымызға барып құрбандық шалайық”, — деп айқайлайды. Адамдарға жұмысты көбейтіндер, сонда сонымен айналысып, бос сөзге құлақ аспайтын болады». Сонда халықтың жұмысбастықтары мен олардың бақылаушылары шығып, халыққа былай деді: «Перғауын былай дейді: “Мен сендерге сабан бермеймін. Барып, сабанды қай жерден тапсандар, сол жерден алындар; бірақ жұмыстарыңнан ешнәрсе кемітілмейді”». Солайша халық бүкіл Мысыр жеріне сабанның орнына аңыз жинау үшін бытырап кетті. Ал жұмысбастықтар оларды асықтырып: «Сабан бар кездегідей, күнделікті жұмыстарыңды толық орындандар», — деді. Сонда Перғауынның жұмысбастықтары олардың үстіне қойған Исраил ұлдарының бақылаушылары соққыға жығылып: «Неге бұрынғыдай кеше де, бүгін де кірпіш жасау жөніндегі міндеттеріңді

орындамадыңдар?»— деп сұралды. Содан кейін Исраил ұлдарының бақылаушылары келіп, Перғауынға былай деп жалбарынды: «Қызметшілеріңе неге бұлай істейсің? Қызметшілерің сабан берілмейді, ал бізге: “Кірпіш жасаңдар”,— дейді; міне, қызметшілерің соққыға жығылуда, бірақ кінә өз халқыңда». Бірақ ол: «Сендер жалқаусыңдар, жалқаусыңдар; сондықтан: “Жаратқан Иеге барып құрбандық шаламыз”,— дейсіңдер. Енді барып жұмыс істеңдер; сендерге сабан берілмейді, бірақ кірпіштің белгіленген мөлшерін тапсырасыңдар»,— деді. Сонда Исраил ұлдарының бақылаушылары: «Күн сайынғы кірпіш мөлшерлеріңнен ешнәрсе кемітпеңдер»,— деген сөз айтылғаннан кейін, өздерінің ауыр халге түскенін көрді. Мысырдан шығу 5:5–19.

Жексенбілік заңнан бұрын жетінші күнгі сенбіні ұстанатындарға қарсы толассыз күшейе түсетін үгіт-насихат болады, дәл Мысырдың жазаларының алдында болғандай. Барлық бүліктің себепшісі ретінде мысырлықтар да, еврейлер де Мұсаны таныды, дәл Ахаб Ілиясты солай айыптағанындай.

Ахаб Ілиясты көргенде, Ахаб оған: «Исраилді бүлдіріп жүрген сенбісің?» — деді. Сонда ол былай деп жауап берді: «Исраилді мен бүлдірген жоқпын; қайта, Жаратқан Иенің өсиеттерін тастап, Бағалдардың соңынан ерген өзің де, әкеңнің әулеті де бүлдірдіңдер». 3 Патшалықтар 18:17, 18.

Мұсаның тарихы жексенбілік заңның тарихын бейнелейді, ал Ілиястың тарихы да жексенбілік заңның тарихын бейнелейді. Бірге де, бөлек те алғанда, Мұса мен Ілияс — рәміздер. Мәсіхтің түрленуі кезінде олар бірге өлім көрмейтін жүз қырық төрт мыңды және Иемізде өлетіндерді бейнеледі. Мұса қайта тірілтілді, Ілияс ешқашан өлген жоқ. Олар сондай-ақ Аянның он бірінші тарауында халықты азапқа салушылар деп сипатталатын екі пайғамбар. Рәміздер ретінде Мұса мен Ілияс арқылы көп ақиқат бейнеленген, және біз бұған кейінірек тоқталамыз деп үміттенеміз.

Міне, Жаратқан Иенің ұлы әрі қорқынышты күні келмес бұрын, Мен сендерге Ілияс пайғамбарды жіберемін. Ол әкелердің жүрегін балаларға, ал балалардың жүрегін әкелеріне бұрады; әйтпесе, Мен келіп, жерді қарғысқа ұшыратамын. Малахи 4:5, 6.

Адамзатқа берілген сынақ мерзімі аяқталардан сәл бұрын «Ілияс пайғамбар» әкелердің жүрегін балаларға, ал балалардың жүрегін әкелеріне бұратын ерекше хабармен келуге тиіс. Барлық пайғамбарлар дүниенің ақыры туралы куәлік етеді, әрі олардың бәрі бір-бірімен келіседі.

Пайғамбарлардың рухтары пайғамбарларға бағынады. Өйткені Құдай — бейберекеттіктің емес, тыныштықтың Құдайы, әулиелердің барлық қауымдарындағы сияқты. 1 Қорынттықтарға 14:32, 33.

Ілиястың хабары Жаратқан Иенің ұлы әрі қорқынышты күні келердің дәл алдында жетеді; сондықтан ол Аян кітабындағы «Иса Мәсіхтің аяны» деп бейнеленген дәл сол ерекше хабардың өзі. «Уақыт таяп қалғанда», Ілиястың ерекше хабары Құдайдың «құлдарына жуық арада болуға тиісті нәрселерді» көрсетеді.

Иса Мәсіхтің аяны: оны Құдай Өзіне Өз құлдарына жуық арада болуға тиіс нәрселерді көрсету үшін берді; әрі оны Өзінің періштесі арқылы жіберіп, Өз құлы Жоханға білдірді. Ол Құдай сөзін, Иса Мәсіхтің куәлігін және өзі көргеннің бәрін куәландырды. Осы пайғамбарлықтың сөздерін оқитын адам бақытты, және оны естігіндер мен онда жазылғандарды сақтайтындар да бақытты; өйткені уақыт таяп қалды. Аян 1:1–3.

Малахи Илиясты символ ретінде қолданғанда, өсиеттерді сақтау жөніндегі тікелей сілтемені де қоса енгізетініне назар аударыңыз.

Менің қызметшім Мұсаның заңын, Мен Хоревте оған бүкіл Исраил үшін, жарғылар мен үкімдермен бірге бұйырған заңды, естерінде сақтаңдар. Міне, Жаратқан Иенің ұлы да үрейлі күні келмей тұрып, Мен сендерге Илияс пайғамбарды жіберемін. Ол әкелердің жүрегін балаларға, ал балалардың жүрегін әкелеріне бұрады, әйтпесе Мен келіп, жер бетін қарғысқа ұшыратармын. Малахи 4:4–6.

Бұл үш аят Ескі Өсиеттің соңғы аяттары болып табылады және оларда Ескі Өсиеттің соңғы уәдесі, сондай-ақ Он өсиетті сақтауға баса назар аудару қамтылған. Аян кітабында жеті «игілік» бар, ал олардың соңғысы Он өсиетті сақтайтындарға арналған игілік болып табылады.

Мен Альфамын және Омегамын, бастауымын және соңынымын, біріншімін және соңғымын. Оның өсиеттерін орындайтындар бақытты, өйткені олар өмір ағашына құқық алсын және қақпалар арқылы қалаға кірсін. Аян 22:13, 14.

Ескі Өсиеттегі соңғы уәде бізді Он өсиетті «еске алуға» шақырады, бірақ осылай ету арқылы ол «еске ал» деген бұйрықты қамтитын бір өсиетті ерекше атап көрсетеді.

Сенбілік күнді оны қасиетті ұстау үшін есінде сақта. Алты күн еңбек етіп, барлық жұмысыңды істейсін; ал жетінші күн — Құдайың Жаратқан Иенің сенбілігі: ол күні өзін де, ұлын да, қызың да, ер құлын да, күнің де, малың да, қақпаңның ішіндегі келімсегің де ешқандай жұмыс істемейсін. Өйткені Жаратқан Ие алты күнде көк пен жерді, теңізді және олардың ішіндегінің бәрін жаратты да, жетінші күні тыным тапты; сондықтан Жаратқан Ие сенбілік күнге батасын беріп, оны қасиетті етті. Мысырдан шығу 20:8–11.

Ескі және Жаңа Өсиеттердің екеуіндегі де соңғы уәде Құдайдың өсиеттеріне, әсіресе жетінші күнгі сенбіге, айрықша назар аударады. Малахи «есте сақтаңдар» дейді, ал Жохан мұны орындағандарың үшін жарылқанғандарыңды білдіреді. Жетінші күнгі сенбі Құдайдың жаратылысын және Оның жаратушы құдіретін еске салады. Сондай-ақ сенбі жер тарихының соңғы күндерінде дау-дамайдың өзекті нүктесіне айналады. Жохан Оның өсиеттерін орындайтындарға арналған «жарылқауды» жазғанда, ол тек Иса — Альфа мен Омега, бастауы мен соңы, алғашқысы мен соңғысы — жариялаған нәрсені ғана жазып отыр. Сондықтан Жаңа Өсиеттің соңғы уәдесі Жетінші күнгі сенбіге, сондай-ақ ақырды бастау арқылы айқындайтын құдайлық сипатқа да қатысты.

«Бастамалар» дегенді білдіретін Жаратылыс кітабында аталған алғашқы ақиқат Жаратушыны, жаратылысты және сенбі күніне ерекше екпін түсіре отырып айқындайды.

Барлығын тұтас алғанда, жолма-жол, Ескі өсиеттің басы мен Ескі әрі Жаңа өсиеттердің соңы Құдайды Жаратушы ретінде, Он өсиетті, сенбі күнгі өсиетті және Исаның бастауы да, соңы да екенін айрықша атап көрсетеді.

Малахи Ескі өсиеттің соңғы уәдесінде Илияс пайғамбарды рәміз ретінде қолданады, әрі ол Езабел мен Ахапқа қарсы тұрған пайғамбар еді. Аян кітабы Езабелді папалықтың рәмізі ретінде және он патшаны Біріккен Ұлттар Ұйымының рәмізі ретінде қолданады. Илиястың Ахап пен Езабелге қарсы тұруы, Америка Құрама Штаттары күш берген және папалық бағыттаған Біріккен Ұлттар Ұйымына қарсы жүз қырық төрт мыңның қарсы тұруын бейнелейді. Израилдің солтүстіктегі он руының патшасы ретінде Ахап он руға үстемдік жүргізетін билікті білдірді; осылайша ол Америка Құрама Штаттарының (Ахап) папалық үшін (Езабел) сенбіні ұстанушыларды қудалауды жүзеге асыруға Біріккен Ұлттар Ұйымына (он ру немесе Аян 17-тараудағы он патша) күш беруін бейнелейді. Малахи Жаратқан Иенің ұлы да қорқынышты күні келердің алдында келетін хабарды бейнелеу үшін Илиясты қолданғанда, Илияс, Езабел оны үш жарым жыл бойы қудалағаны сияқты, қазіргі Рим тарапынан (айдаһар, аң және жалған пайғамбар) қудаланатындарды бейнелейді. Малахи 4:4-тегі “есіңе ал” деген сөзді қолдану арқылы сенбіге айрықша назар аудару Малахи бейнелеген пайғамбарлық көрініске жексенбілік заң дағдарысын қосады.

Ескі Өсиеттің басталуын Ескі Өсиеттің аяқталуымен, содан кейін Киелі кітаптың басталуын Киелі кітаптың аяқталуымен салыстыру арқылы берілетін ақиқаттарды қарастыруға әлі де көп нәрсе қосылуы қажет. Жаратылыс кітабында біз Жаратушыны, жаратылысты және жаратылысты еске түсіретін сенбіні көреміз. Малахи кітабында сенбі өсиеті адамзаттың сынақ мерзімінің аяқталуына және соңғы жеті апатқа алып баратын дағдарыс мәселесі ретінде айқындалады, немесе Малахидің өз сөзімен айтқанда, «Жаратқан Иенің ұлы да үрейлі күні». Илияс өлім аузындағы дүниеге үшінші періштенің хабарын ұсынатын Құдай халқын бейнелейді.

«Бүгін Илияс пен Шомылдыру рәсімін жасаушы Жақияның рухы мен құдіретінде Құдай тағайындаған хабаршылар үкімге душар болатын дүниенің назарын сынақ мерзімінің аяқталар алдындағы соңғы сағаттарымен және Иса Мәсіхтің патшалардың Патшасы әрі иелердің Иесі ретінде көрінуімен байланысты жуырда жүзеге асатын салтанатты оқиғаларға аударып жатыр». Пайғамбарлар мен патшалар, 715, 716.

Киелі кітаптың бастауы, яғни Ескі Өсиеттің де бастауы, екі Өсиеттің де соңы болып табылатын сол бір оқиғаны айқындайды, алайда әрбір бастау мен аяқталудың өзіне тән шындықты ерекше атап көрсетіп, хабарға өз үлесін қосады. Жаратылыс кітабында назар Құдайдың іс-әрекеттеріне аударылса, Малахиде назар келер дағдарыс жөнінде ескертетін хабарға аударылады. Аян кітабының соңы Альфа мен Омеганы айқындайды. Жаңа Өсиеттің алғашқы кітабында біз мынаны оқимыз.

Иса Мәсіхтің, Дәуіт ұлының, Ыбырайым ұлының шежіре кітабы.

Ыбырайым Ысқақты туды; ал Ысқақ Жақыпты туды; ал Жақып Яһуданы және оның бауырларын туды; ал Яһуда Тамардан Перес пен Зерахты туды; ал Перес Есромды туды;

ал Есром Арамды туды; ал Арам Аминадапты туды; ал Аминадап Нағшонды туды; ал Нағшон Салмонды туды; ал Салмон Рақабтан Боазды туды; ал Боаз Руттан Обедті туды; ал Обед Есейді туды; ал Есей Дәуіт патшаны туды; ал Дәуіт патша Ұрияның әйелі болған әйелден Сүлейменді туды; ал Сүлеймен Рохабоғамды туды; ал Рохабоғам Әбияны туды; ал Әбия Асаны туды; ал Аса Жосафатты туды; ал Жосафат Жорамды туды; ал Жорам Ұззияны туды; ал Ұззия Жотамды туды; ал Жотам Ахазды туды; ал Ахаз Езекияны туды; ал Езекия Манассені туды; ал Манассе Амонды туды; ал Амон Жосияны туды; ал Жосия Бабылға жер аударылған уақыт шамасында Ехонияны және оның бауырларын туды. Ал олар Бабылға жер аударылғаннан кейін, Ехония Салатиелді туды; ал Салатиел Зоробабылды туды; ал Зоробабыл Әбиһудты туды; ал Әбиһуд Елиакымды туды; ал Елиакым Азорды туды; ал Азор Садокты туды; ал Садок Ахимді туды; ал Ахим Елиһудты туды; ал Елиһуд Елазарды туды; ал Елазар Маттанды туды; ал Маттан Жақыпты туды; ал Жақып Мәриямның күйеуі Жүсіпті туды; Мәсіх деп аталатын Иса сол Мәриямнан туды.

Осылайша Ыбырайымнан Дәуітке дейін барлығы он төрт ұрпак; Дәуіттен Бабылға жер аударылғанға дейін он төрт ұрпак; және Бабылға жер аударылғаннан Мәсіхке дейін он төрт ұрпак.

Иса Мәсіхтің дүниеге келуі былай болды: анасы Мәриям Жүсіпке атастырылған кезде, олар әлі қосылмай тұрып, оның Киелі Рухтан жүкті екені анықталды. Сонда оның күйеуі Жүсіп, әділ адам болғандықтан және оны жұрт алдында масқаралауды қаламағандықтан, онымен жасырын түрде ажырасуды ойлады. Бірақ ол осыны ойлап жүргенде, міне, Жаратқан Иенің періштесі оған түсінде көрініп: «Дәуіт ұлы Жүсіп, әйелің Мәриямды қабылдаудан қорықпа, өйткені оның бойына біткен Киелі Рухтан»,— деді.

Ол Ұл туады, сен Оның атын ИСА деп қоясың, өйткені Ол Өз халқын күнәларынан құтқарады. Ал мұның бәрі Жаратқан Ие пайғамбар арқылы айтқан сөздің орындалуы үшін болды: «Міне, қыз бала көтеріп, Ұл туады, әрі Олар Оның атын Еммануил деп атайды», мұның мағынасы: Құдай бізбен бірге. Сонда Жүсіп ұйқысынан оянған соң, Жаратқан Иенің періштесі өзіне қалай бұйырса, солай істеп, әйелін өзіне қабылдап алды. Бірақ ол өзінің тұңғыш Ұлын туғанға дейін онымен жақындаспады; сөйтіп Оның атын ИСА деп қойды. Матай 1:1–25.

Жаңа Өсиеттің басталуы Ескі Өсиеттің басталуымен де, аяқталуымен де, сондай-ақ Жаңа Өсиеттің аяқталуымен де үйлеседі, өйткені онда Құдайдың жаратушы күші айрықша атап көрсетіледі; өйткені Мәсіхтің алты күнде барлық нәрсені жарату үшін қолданған күші — Өз халқын «күнәларынан құтқару» үшін қолданатын сол бір күштің өзі. Үзіндіде Ишаның жазбаларынан келтірілген Еммануил сөзі «Құдай бізбен бірге» дегенді білдіреді. Ол Өзінің құдайлық болмысын біздің адамдық болмысымызбен біріктіру арқылы Өз халқының ішінде мекендейді, және бұл — Оның Мәриямнан тән алып, адам кейпіне енген кезде жүзеге асырған нақ сол бірігуі еді.

“Құдайдың талаптарының өлшеміне кемел мойынсұнушылықтан төмен ештеңе сай келе алмайды. Ол Өз талаптарын айқынсыз күйде қалдырған жоқ. Ол адамды Өзімен үйлесімге келтіру үшін қажет емес ешнәрсені бұйырған емес. Біз күнәкарларға Оның

мінез-құлықтағы мұратын көрсетуге және оларды Мәсіхке жетелеуге тиіспіз; осы мұратқа тек Оның рақымы арқылы ғана жетуге болады.

«Құтқарушы адамзаттың дәрменсіздіктерін Өз мойнына алып, күнәсіз өмір сүрді; мұның мақсаты — адамдар адам табиғатының әлсіздігіне бола жеңіске жете алмаймыз деп қорықпасын деген еді. Мәсіх бізді “құдайлық болмыстың үлескерлері” ету үшін келді, және Оның өмірі адамдық табиғат құдайлықпен ұштасқанда күнә жасамайтынын паш етеді». Ministry of Healing, 180.

Жаңа Өсиеттің басталуы Исаның біздің адами болмысымызды қайда, қашан және не үшін Өзіне қабылдағанын айқындайды. Ол мұны адамдық күштің құдайлық күшпен біріккенде күнә жасамайтынын көрсету үшін істеді. Күнә — заңның бұзылуы; ал Малахи бізге сол заңды «есте сақтауға» тиісті екенімізді айтады. Жохан заңды ұстанатындардың, демек күнә жасап жүрмейтіндердің, көктегі қақпалардан кіре алатынын хабарлайды. Матай күнәкар адамның Мәсіх қалай жеңген болса, күнәні солай жеңе алатынын көрсетеді. Бізде Мәсіх болғанда (даңқтың үміті), біздің ішімізде ғаламды жаратқан жаратушы күш болады. Бұл мүмкіндік Мәсіхтің адамзат әулетіне кіруді таңдауы арқылы берілді және содан кейін Ол мәңгіліктің бүкіл қалған уақытында Құдай Ұлы ғана емес, Адам Ұлы да болып қала берді.

Адамзатқа берілген сынақ мерзімі аяқталар тұстың дәл алдында Аян кітабынан Құдай халқы үшін ақиқаттың айрықша бір хабары ашылады. Сол айрықша хабар — Жаратқан Иенің «қорқынышты күні» келердің алдында жарияланатын, Малахидің «Ілияс хабары» да болып табылады.

Екі Өсиеттің де басында және Жаңа Өсиеттің соңында Құдайдың белгілі сипаттары айқын көрсетілген. Жаратылыс кітабында Ол — Жаратушы, ал Аян кітабының соңында Ол — Альфа мен Омега. Жаңа Өсиеттің басында Ол Адам Ұлы болады. Ал Ескі Өсиеттің соңында біз Ілияс хабаршысы өзі жариялайтын хабарды іске асыру үшін қолданатын қағиданы көреміз: әкелердің жүректерін балаларға қарай, ал балалардың жүректерін әкелерге қарай бұру.

Ілиястың өзінің ескерту хабарын ұсыну үшін қолданатын пайғамбарлық қағидасы — Аянда Жоханға істеу бұйырылған нәрсенің дәл өзі. Ілияс «әкелердің жүрегін балаларға, ал балалардың жүрегін әкелеріне бұрады», ал Жоханға сол кезде бар болған нәрселерді жазу бұйырылды, әрі мұны істеу арқылы ол сонымен бір мезгілде келетін нәрселерді де жазатын еді. Жохан пайғамбарлық Сөзде альфа мен омега қағидасының қалай әрекет ететінін көрсету үшін қолданылды, ал Ілияс өз хабарын сол қағидаға негіздейді. Біз Киелі кітаптың басын оның соңымен салыстырғанда, Ескіні Жаңамен салыстырып тұрған боламыз. Әке — өз баласының бастауы, ал бала — әкенің соңы. Жүз қырық төрт мың — Ыбырайымның балаларының соңғы ұрпағы, ал Құдай Ыбырайыммен келісімге кірген тарих Құдай сол келісімді жүз қырық төрт мыңмен жаңартатын тарихтың бейнесі болып табылады.

Сондықтан уәде рақым бойынша болу үшін, ол сенімнен; осылайша уәде бүкіл ұрпаққа берік болмақ: заңға негізделгендерге ғана емес, сондай-ақ Ыбырайымның сенімінен болғандарға да; ол бәріміздің әкеміз. Римдіктерге 4:16.

Илиястың хабары альфа мен омега қағидатын бейнелейді, өйткені әкелер — альфа, ал балалар — омега. Илиястың хабары әкелердің жүректерін балаларға қарай бұрар еді. Мәсіх Жақия шомылдырушыны Илияс деп таныды, ал Эллен Уайт Уильям Миллерді әрі Илияс, әрі Жақия шомылдырушы деп таныды. Осы өкіл ерлердің бәрінің хабары әкелердің жүректерін балаларға, ал балалардың жүректерін әкелерге бұру ретінде бейнеленді. Бұл іс хабардың адамдардың жүректерін көктегі Әкелеріне бұрудағы әсерін білдіреді, бірақ оның мәні бұдан да терең, өйткені бұл — сол істің символы. Киелі кітап пайғамбарлықтарында символдардың бірден артық мағынасы болады және олар мәнмәтін арқылы айқындалуға тиіс.

«Шомылдыру рәсімін жасаушы Жоханды ұлы еткен не еді? Ол яһуди халқының ұстаздары ұсынған дәстүрлердің қалың шоғырына санасын жапты да, көктен келетін даналыққа оны ашты. Ол дүниеге келмей тұрып-ақ Киелі Рух Жохан туралы былай куәлік еткен: “Өйткені ол Жаратқан Иенің алдында ұлы болады; шарап та, ішімдік те ішпейді; анасының құрсағында жатқаннан-ақ Киелі Рухқа толы болады.... Ол Исраил ұлдарының көбін Құдайлары Жаратқан Иеге қайтарады. Әкелердің жүректерін балаларға бұру үшін, тіл алмайтындарды әділдердің даналығына келтіру үшін, Жаратқан Иеге әзірленген бір халықты дайындау үшін, Ол Ильястың рухы мен күдіретінде Оның алдында жүреді”. Лұқа 1:15–17». Counsels to Parents, Teachers and Students, 445.

Хабар мына мақсатпен берілген: естуді таңдағандар жүректерін Көктегі Әкеге бұрсын; алайда ескерту хабарын жеткізу үшін қолданылатын негізгі пайғамбарлық қағида — Мәсіхтің Альфа мен Омега, алғашқы әрі соңғы, бастау мен аяқтау екендігі. Илиястың хабары Құдайдың пайғамбарлық Сөзін Иса Мәсіхтің Құдайдың Сөзі екендігі тұрғысынан ұсынуға негізделген, ал Киелі кітапты басқаратын ережелер де Оның мінез-құлқының сипаттары болып табылады.

«Құдайдың заңы Құдайдың Өзі сияқты киелі. Ол — Оның еркінің аяны, Оның мінезінің көшірмесі, құдайлық сүйіспеншілік пен даналықтың көрінісі. Жаратылыстың үйлесімі барлық болмыстардың, тірі мен жансыздың бәрінің Жаратушының заңына мүлтіксіз сай болуына тәуелді. Құдай тек тірі жандардың ғана басқарылуы үшін емес, табиғаттағы барлық әрекеттердің де реттелуі үшін заңдар белгілеп қойған. Барлығы еленбей қалдыруға болмайтын бұлжымас заңдарға бағынады. Бірақ табиғаттағының бәрі табиғи заңдармен басқарылатын болса, жер бетінде тіршілік ететіндердің ішінен тек адам ғана моральдық заңға жауапты. Жаратылыстың тәждік туындысы болған адамға Құдай Өз талаптарын түсіну, Өз заңының әділдігі мен игіліктілігін ұғыну және оның өзіне қатысты киелі талаптарын тану қабілетін берді; ал адамнан айнымас мойынсұну талап етіледі». Патриархтар мен пайғамбарлар, 53.

Барлығы да (бұған Киелі кітап та кіреді, өйткені Киелі кітап — бір нәрсе, ал егер ол бір нәрсе болса, онда ол барлығының бір бөлігі) берік заңдарға бағынады. Киелі кітаптың дұрыс түсіндірілуін реттейтін тұрақты заңдары немесе ережелері бар. Сол ережелердің бірі — Киелі кітап бір нәрсенің соңын оның басталуымен сәйкестендіреді. Иса — Құдайдың Сөзі, әрі Ол — Бірінші де, Соңғы да, және бұл — «берік заң», сондай-ақ Оның мінезінің бір

сипаты.

Илиястың осы кіріспесін біз Ескі және Жаңа Өсиеттердің басталуы мен аяқталуының өзара үйлесетінін көрсету үшін қолдандық. Киелі кітаптың соңы, яғни Аян кітабының да соңы, Аянның басталуымен де үйлеседі. Құдай Сөзінің әрдайым бір нәрсенің соңын сол нәрсенің басталуымен бейнелейтіні туралы, Құдай мінезінің сипаты болып табылатын қағидаға негізделген, бірдей ақиқаттарға куәлік ететін бес куә бар. Бұл шындық — Иса Мәсіхтің Альфа мен Омега екенінің нені білдіретінінің бір бөлігі.

«Патмос аралындағы елші Жоханға қауымның тәжірибесіне қатысты терең де тебіренерлік маңызы бар көріністер ашылды. Құдай халқына өздерінің алдындағы қауіп-қатерлер мен күрестер туралы түсінік берілуі үшін, оған аса зор қызығушылық тудыратын және ұлан-ғайыр маңызы бар мәселелер бейнелер мен рәміздер арқылы ұсынылды. Христиан әлемінің тарихы уақыттың ақырғы шегіне дейін Жоханға ашып көрсетілді. Ол Құдай халқының жағдайын, қауіптерін, күрестерін және ақырғы құтқарылуын айқындықпен көрді. Ол жер бетіндегі егінді пісіріп-жетілдіретін, яғни не көктегі қамба үшін бау-бау астық, не соңғы күннің отына арналған шөмеле болып жиналатындай ететін қорытынды хабарды жазып қалдырды.

Жохан көріністе Құдай халқының ақиқат үшін төзуге тиісті сынақтарын көрді. Ол Құдайдың өсиеттеріне мойынсұнып бағынуда олардың, оларды мойынсұнбаушылыққа мәжбүрлеуге ұмтылған езгіш күштердің алдында да, қайсарлықпен таймай берік тұрғанын көрді; сондай-ақ аң мен оның мүсінін ақырында жеңіп шығатындарын көрді.

«Қып-қызыл ұлы айдаһардың, қабылан тәрізді жыртқыштың және қозыға ұқсас мүйіздері бар жыртқыштың нышандары астында Құдайдың заңын таптап, Оның халқына қудалау жасаумен әсіресе айналысатын жердегі үкіметтер Жоханға көрсетілді. Соғыс заманның ақырына дейін жалғасады. Қасиетті әйел және оның балалары арқылы нышандалған Құдай халқы өте азшылықта екені бейнеленді. Соңғы күндері тек бір ғана қалдық сақталып қалды. Солар туралы Жохан: “Құдайдың өсиеттерін сақтайтын және Иса Мәсіхтің куәлігіне ие болғандар”, — деп айтады.»

«Пұтқа табынушылық арқылы, ал содан кейін папалық арқылы, Шайтан Құдайдың адал куәгерлерін жер бетінен жойып жіберуге талпынып, көптеген ғасырлар бойы өз билігін жүргізді. Пұтқа табынушылар да, папашылар да бір айдаһар рухының ықпалына берілді. Олардың айырмашылығы тек мынада болды: Құдайға қызмет етіп жатқандай сыңай танытқан папалық анағұрлым қауіпті де қатыгез жау болды. Римшілдіктің құралы арқылы Шайтан дүниені тұтқынға алды. Құдайдың атын ұстанған шіркеу осы адасушылықтың қатарына ілініп кетті, сөйтіп мың жылдан астам уақыт бойы Құдай халқы айдаһардың қаһарының астында азап шекті. Ал папалық өз күшінен айырылып, қудалауын тоқтатуға мәжбүр болған кезде, Жохан айдаһардың үнін жаңғыртып, сол бір қатыгез әрі күпірлік істі жалғастыру үшін көтеріліп келе жатқан жаңа бір билікті көрді. Құдай шіркеуіне және Құдай заңына қарсы соғыс жүргізетін ең соңғы осы билік қозыға ұқсас мүйіздері бар бір аң арқылы бейнеленді. Одан бұрынғы аңдар теңізден шыққан еді, ал бұл аң жердең көтерілді; бұл өзі бейнелейтін халықтың бейбіт түрде өрлеуін білдіреді. «Қозыға ұқсас екі мүйіз» Америка Құрама Штаттары үкіметінің болмысын,

оның екі негізгі қағидасында — республикалылық пен протестантизмде — айқын көрсетеді. Осы қағидалар ұлт ретіндегі біздің күш-қуатымыз бен гүлденуіміздің құпиясы болып табылады. Америка жағалауларынан алғаш пана тапқандар папалықтың астам талаптарынан және патшалық биліктің зорлығынан азат елге жеткендеріне қуанды. Олар азаматтық және діни бостандықтың кең негізі үстіне үкімет орнатуды ұйғарды.

«Бірақ пайғамбарлық қылқаламның қатал бедерлеуі осы бейбіт көріністегі өзгерісті ашып көрсетеді. Тоқтыға ұқсас мүйіздері бар аңдаһар айдаһардың үнімен сөйлейді және “өзінен бұрынғы бірінші аңның бүкіл билігін жүзеге асырады”. Пайғамбарлық оның жер бетінде тұратындарға аңға арнап бір мүсін жасауды айтатынын, әрі “кішіні де, үлкенді де, байды да, кедейді де, еріктіні де, құлды да оң қолдарына немесе маңдайларына белгі қабылдататынын; және сол белгісі, не аңның аты, не оның атының саны жоқ ешкімнің сатып та ала алмайтынын, сата да алмайтынын” мәлімдейді. Осылайша протестантизм папалықтың ізімен жүреді.»

«Дәл осы кезде үшінші періште аспанның қақ ортасында ұшып бара жатып, былай деп жар салады: “Егер кімде-кім аңға және оның мүсініне табынып, маңдайына немесе қолына оның таңбасын қабылдаса, сол да Құдай қаһарының шарасына қоспасыз құйылған Оның ашу-ызасының шарабынан ішеді”. “Міне, Құдайдың өсиеттерін және Исаның сенімін сақтайтындар осылар”. Дүниеге айқын қарама-қарсылықта Құдайға деген адалдығынан айнымайтын шағын топ тұрады. Бұлар — Ишай Құдай заңының ішінде пайда болған жарықты қалпына келтірушілер, ежелгі қираған орындарды қайта тұрғызушылар, көптеген ұрпақтардың негізін көтерушілер деп айтқан солар.»

«Ажалдыларға қашан да жолданған ескертулердің ең салмақтысы әрі ең қорқынышты қоқан-лоққысы — үшінші періштенің хабарында қамтылған ескерту. Құдайдың рақыммен араластырылмаған қаһарын төндіретін күнә аса жексұрын сипатта болуы тиіс. Бұл күнәнің болмысы жөнінде дүние қараңғылықта қалдырылмақ па? — Әрине, жоқ. Құдай Өз жаратылыстарымен осылай әрекет етпейді. Оның қаһары ешқашан надандықпен жасалған күнәларға төгілмейді. Оның үкімдері жер бетіне түсірілерден бұрын, осы күнәға қатысты нұр дүниеге ұсынылуы тиіс, сонда адам бұл үкімдердің не үшін жіберілетінін біліп, олардан қашып құтылуға мүмкіндік алсын.»

«Осы ескертуді қамтитын хабар — Адам Ұлының ашылып көрінуінің алдында жарияланатын соңғы хабар. Өзінің берген белгілері Оның келуінің әбден таяп қалғанын айқын көрсетеді. Үшінші періштенің хабары қырық жылға жуық уақыт бойы үн қатып келеді. Ұлы тартыстың шешуші мәселесінде екі топ айқындалады: “аңға және оның мүсініне табынып”, оның таңбасын қабылдайтындар және маңдайларына Әкенің есімі жазылған, “тірі Құдайдың мөрі” қабылдайтындар. Бұл көзге көрінетін таңба емес. Әркім өз жанының құтқарылуына мүдделі болса, бар ынтасымен әрі салтанатты байыптылықпен мына сұрақтарды зерттейтін уақыт келді: Құдайдың мөрі деген не? Аңның таңбасы деген не? Оны қабылдап қоймаудан қалай сақтана аламыз?»

«Құдайдың мөрі, Оның билігінің белгісі не нышаны, төртінші өсиетте табылады. Бұл — Он өсиеттің ішінде Құдайды көк пен жердің Жаратушысы ретінде көрсететін және

шынайы Құдайды барлық жалған құдайлардан айқын ажырататын жалғыз өсиет. Бүкіл Жазбалар бойында Құдайдың жарату құдіреті Оның барлық пұтқа табынушы халықтардың тәңірлерінен жоғары екендігінің дәлелі ретінде келтіріледі.

Төртінші өсиет бұйырған сенбі жаратылыс ісін еске алу үшін орнатылды, сөйтіп адамдардың ой-санасын әрдайым шынайы әрі тірі Құдайға бағыттап тұруға арналды. Егер сенбі әрдайым сақталған болса, ешқашан бірде-бір пұтқа табынушы, атеист не имансыз болмас еді. Құдайдың қасиетті күнін киелі түрде сақтау адамдардың ой-санасын олардың Жаратушысына бұрар еді. Табиғаттағы нәрселер Оны олардың естеріне салар еді, әрі олар Оның құдіреті мен сүйіспеншілігіне куәлік етер еді. Төртінші өсиеттегі сенбі — тірі Құдайдың мөрі. Ол Құдайды Жаратушы ретінде көрсетеді және Оның Өзі жаратқан жаратылыстар үстіндегі заңды билігінің белгісі болып табылады.

«Ендеше, егер ол шынайының орнына дүниенің қабылдап алған жалған сенбілігі болмаса, аңның таңбасы не?»

Папалықтың өзін Құдай деп аталатынның бәрінен, не табынуға лайық деп есептелетіннің бәрінен жоғары көтеретіні жөніндегі пайғамбарлық мәлімдеме сенбіні аптаның жетінші күнінен бірінші күніне өзгерту арқылы айқын түрде орындалды. Қай жерде Құдайдың сенбісінен гөрі папалық сенбі артықша құрметтелсе, сол жерде күнә адамы көк пен жердің Жаратушысынан жоғары көтеріледі.

«Мәсіх сенбіні өзгертті деп мәлімдейтіндер Оның Өз сөздеріне тікелей қайшы келеді. Таудағы уағызында Ол былай деп жариялады: “Мен заңды немесе пайғамбарларды жою үшін келді деп ойламаңдар; Мен жою үшін емес, орындау үшін келдім. Сендерге шындығын айтамын: көк пен жер жоғалып кеткенше, бәрі орындалғанға дейін, заңнан бір де бір йота, бір де бір ноқат ешқашан жойылмайды. Сондықтан кім осы ең кіші өсиеттердің біреуін бұзып, адамдарды да солай істеуге үйретсе, ол көктегі Патшалықта ең кіші деп аталады; ал кім оларды орындап, үйретсе, сол көктегі Патшалықта ұлы деп аталады.”»

«Рим-католиктері сенбілік күннің өзгертілуін өз шіркеуі жасағанын мойындайды және дәл осы өзгерісті осы шіркеудің ең жоғарғы билігінің дәлелі ретінде келтіреді. Олар аптаның бірінші күнін сенбілік ретінде сақтау арқылы протестанттар оның Құдайға қатысты істерде заң шығару билігін мойындап отыр деп мәлімдейді. Рим Шіркеуі өзінің жаңылмайтындығы туралы талабынан бас тартқан жоқ, және әлем мен протестанттық шіркеулер өзі жасап шығарған жалған сенбілікті қабылдағанда, олар іс жүзінде оның осы талабын мойындайды. Олар бұл өзгерісті қорғау үшін елшілер мен шіркеу әкелерінің беделіне жүгінуі мүмкін, бірақ олардың пайымдауының жалғандығы оңай аңғарылады. Папашыл адам протестанттардың өз-өздерін алдап, бұл істе шындыққа әдейі көз жұматынын көруге жеткілікті қырағы. Жексенбіні дәріптейтін қаулы кеңінен қолдау тапқан сайын, ол ақырында бүкіл протестанттық дүниені Римнің туының астына әкелетініне сенімді болып, қуанады». Signs of the Times, November 1, 1899.